

**Державна податкова
служба України**

Головне управління ДПС у Чернігівській області

Щодо включення державних некомерційних підприємств до Реєстру неприбуткових установ та організацій

Порядок ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 року № 440зі змінами та доповненнями (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 7 Порядку контролюючий орган здійснює включення неприбуткової організації до Реєстру за умови відповідності такої організації вимогам, визначеним підпунктом 133.4.1 пункту 133.4 статті 133 Податкового кодексу України (далі - ПКУ).

12 січня 2022 року набрали чинності положення Закону України від 15 грудня 2021 року № 1962-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління сферою охорони здоров'я та забезпечення медичного обслуговування населення» (далі Закон - № 1962), зокрема, в частині внесення змін до Господарського кодексу України (далі - ГКУ) та Закону України від 21 вересня 2006 року № 185-V «Про управління об'єктами державної власності» (далі - Закон № 185).

Відповідно до частини дев'ятої статті 73 ГКУ (з урахуванням змін, внесених Законом № 185) державні унітарні підприємства можуть діяти не лише як державні комерційні підприємства або казенні підприємства, але й і як державні некомерційні підприємства.

Законом № 1962 доповнено ГКУ статтями 751 «Державне некомерційне підприємство» та 752 «Особливості господарської діяльності державних некомерційних підприємств».

Згідно із статтею 751 ГКУ державне некомерційне підприємство є суб'єктом некомерційної господарської діяльності, спрямованої на досягнення соціальних та інших результатів, яке утворюється у сфері охорони здоров'я, соціальній та/або гуманітарній сферах без мети одержання прибутку і діє на підставі статуту. Майно державного некомерційного підприємства закріплюється за ним на праві оперативного управління.

Державне некомерційне підприємство зобов'язане приймати та виконувати доведені у встановленому законодавством порядку державні замовлення, враховувати їх при формуванні виробничої програми, визначенні перспектив свого економічного і соціального розвитку та виборі контрагентів, а також складати і виконувати річний та з поквартальною розбивкою фінансовий план на кожен наступний рік (абз. перший частини першої статті 752 ГКУ).

Державне некомерційне підприємство здійснює свою діяльність відповідно до: виробничих завдань, визначених органом, до сфери управління якого воно входить; самостійно встановлених завдань згідно з укладеними договорами щодо надання відповідних послуг; державних замовлень (абз. другий частини першої статті 752 ГКУ).

Відповідно до частини другої статті 752 ГКУ основним плановим документом державного некомерційного підприємства є фінансовий план, відповідно до якого підприємство отримує доходи і здійснює видатки, визначає обсяг та

спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом року відповідно до установчих документів.

Частиною восьмою статті 752 ГКУ встановлено, що джерелами формування майна державного некомерційного підприємства є: державне майно, передане підприємству на праві оперативного управління; кошти та інше майно, одержані від реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства; цільові кошти, виділені з Державного бюджету України; банківські кредити; частина доходів підприємства, одержаних ним за результатами господарської діяльності, передбаченої статутом; інші джерела, не заборонені законом. Порядок використання коштів, зазначених у цій частині, визначається відповідно до затвердженого фінансового плану.

Згідно із частиною шостою статті 752 ГКУ кошти, одержані від продажу майнових об'єктів, що належать до основних фондів державного некомерційного підприємства, використовуються відповідно до затвердженого фінансового плану, якщо інше не передбачено законом. Кошти, одержані від продажу нерухомого майна, за вирахуванням балансової (залишкової) вартості такого майна, якщо інше не встановлено законом, зараховуються до загального фонду Державного бюджету України.

Частиною дев'ятою статті 752 ГКУ передбачено, що забороняється розподіл прибутку (доходу) державних некомерційних підприємств. Згідно із частиною першою статті 111 Закону № 185 (з урахуванням змін, внесених Законом № 185) державні некомерційні підприємства звільненні від сплати частини чистого прибутку (доходу) до Державного бюджету України. Тобто, від сплати частини чистого прибутку (доходу) на користь держави як власника.

Враховуючи викладене, у разі утворення державних некомерційних підприємств в порядку, визначеному ГКУ, Законом № 185 та дотримання ними вимог, встановлених підпунктом 133.4.1 пункту 133.4 статті 133 ПКУ, такі підприємства, можуть бути включені контролюючим органом до Реєстру.

Водночас повідомляємо, що Міністерство фінансів України, яке є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію єдиної державної податкової політики, листом від 29.03.2023 № 11210-09-62/8572 (вх.ДПС № 374/4 від 30.03.2023) повідомило, що позиція Міністерства фінансів України щодо державних некомерційних підприємств, викладена у листі від 23.09.2016 № 31-23010-04-10/26953, є актуальною в частині, яка не суперечить законодавчим змінам, які внесені до ГКУ та Закону № 185 на підставі Закону № 1962.

Крім того повідомляємо, що ДПС звернулася до Державної служби статистики України щодо присвоєння державним некомерційним підприємствам окремого коду організаційно-правової форми господарювання та внесення змін до Класифікатора організаційно-правових форм господарювання відповідно до прийнятих законодавчих змін.

За матеріалами листа ДПС України від 7766/7/99-00-04-03-02-07 від 11.04.2023.

Контакт-центр ДПС України: 0-800-501-007. **Сервіс "Пульс" 0800-501-007.**

Вебпортал ДПС: <https://tax.gov.ua/>, субсайт Головного управління ДПС у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>.

14000, Чернігів, вул. Ремісничка, 11, тел.: (0462) 652-300